

2022–2030 METŲ PANEVĖŽIO REGIONO PLĖTROS PLANO

PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT025-01-02-08 „PANEVĖŽIO MIESTO TVARI PLĖTRA“ PAGRINDIMO APRAŠAS

2026 m. rugsėjo 8 d. Nr. PA-25

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Uždavinys Nr. LT025-01-02 „Pagerinti regiono investicinę aplinką“; Uždavinys Nr. LT025-01-01 „Paskatinti verslumą regione“; Uždavinys Nr. LT025-02-01 „Padidinti regiono turistinę ir kultūrinę konkurencingumą gerinant lankytinų vietų pasiekiamumą“.
---	---

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Igyvendinant regiono plėtros plano pažangos priemonę LT-025-01-02-08 „Panevėžio miesto tvari plėtra“ (toliau – Priemonė) bus sprendžiama 2022–2030 metų Panevėžio regiono plėtros plano (toliau – Planas) problema „Žemas investicinis patrauklumas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančio verslo plėtrai“ bei giluminė jos priežastis „Nepakankamas regiono centro matomumas ir patrauklumas pritraukiant jaunas šeimas ir talentus“. Igyvendinant Plano Priemonę bus vykdomos regioninių pažangos priemonių Nr. 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ ir Nr. 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinį zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairėse nurodytos finansuojamos veiklos.

Tikslinės grupės, kurioms skirta Priemonė – Panevėžio miesto gyventojai, savivaldybės ir kitos viešojo sektoriaus institucijos ir įstaigos, viešąsias paslaugas teikiančios nevyriausybines organizacijas, Panevėžio miesto teritorijoje veiklą vykdančios labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės.

Netiesioginė tikslinė grupė – Panevėžio, Kupiškio, Pasvalio, Biržų ir Rokiškio rajonų savivaldybių gyventojai, šių savivaldybių ir kitos viešojo sektoriaus institucijos ir įstaigos, nevyriausybines organizacijas, šių savivaldybių teritorijoje veiklą vykdančios labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, kiti Panevėžio miesto svečiai.

Viešosios infrastruktūros objektai ir (ar) paslaugos, nagrinėti atsižvelgiant į 2022 m. galimybių studiją „Tvarios Panevėžio miesto plėtros strategija“, kuri leido įvertinti Panevėžio miesto problematiką ir galimą teritorijos vystymo potencialą. 2021 m. pabaigoje organizuotos visuomenės ir suinteresuotų šalių apklausos, vykdytos dvejų kūrybinės dirbtuvės, kurių metu pakartotinai analizuotos potencialios miesto plėtros galimybės, galimos plėtros teritorijos, veiksmų planas projektams įgyvendinti, formuojamos galimos projektų įgyvendinimo priemonės. Galimybių studijos metu identifikuotas siekiamų įgyvendinti veiksmų sąrašas.

Tikslinė grupės poreikiai, nustatyti 2023–2029 m. Panevėžio miesto tvarios plėtros strategijoje¹ (toliau – Strategija):

1. *Bevariklio transporto sistemos vientisumo užtikrinimas.*

Panevėžio miesto darnaus judumo plano rengimo metu atlikta analizė parodė, kad realus dviračių-pėsčiųjų takų infrastruktūros sujungimas nėra vientisas, atskirose jos dalyse trūksta tam tikrų atkarpų.² S. Kerbedžio ir Pušaloto gatvių infrastruktūros trūkumai apriboja Rožyno ir Pramonės seniūnaitijų gyventojų keliavimo būdus, reikalingus pasiekti šiaurės vakarinėje miesto dalyje išsidėsčiusias pramonines teritorijas. Šie trūkumai neleidžia pasiekti tinkamo transporto sistemos integruotumo, kuris leistų miesto gyventojams rinktis skirtingus judėjimo būdus, prioritetą teikiant kelionei pėsčiomis arba bevarikliu transportu. Įgyvendinant Priemonės veiklas bus siekiama integruoti dviračių takus į bendrą bevariklio transporto tinklą, sukuriant trūkstamas jungtis.

2. *Sąlygas jaunoms šeimoms aktualių viešųjų paslaugų pasiūlos didėjimui sudarymas ir viešųjų erdvių socialinėms veikloms pritaikymas.*

Šeimoms svarbios viešosios erdvės, pritaikytos aktyviam laisvalaikiui ir kitoms socialinėms veikloms. Apklausos rodo, kad daugiausia (36,3 proc.) miestiečių savo laisvalaikį leidžia gamtinėse teritorijose, tačiau kartu gyventojai įvardija didesnės šių teritorijų įvairovės poreikį.³ Panevėžiečių apklausa rodo, kad į sveikatingumą orientuotų įstaigų ir vietų kokybė dažniau yra vidutiniška, akcentuotas į sveikatingumą orientuotų įstaigų ir vietų įvairovės stygius.⁴ Plano Priemonės veiklomis bus siekiama padidinti viešųjų erdvių pasiūlą ir efektyvinti jų išnaudojimą. Tikimasi, kad tai paskatintų dar daugiau žmonių aktyviai leisti savo laisvalaikį ir gerinti bendrą gyvenamosios aplinkos kokybę.

3. *Miesto įvaizdžio gerinimas, plečiant kultūros paslaugas, didinant matomumą ir gerinant miesto reprezentatyvumą.*

Miesto matomumą ir populiarumą šalies mastu iš dalies parodo atvykstantys turistai. Vietinių turistų skaičiaus Panevėžio apgyvendinimo įstaigos 2022 m. ženkliai atsiliko nuo likusių didžiųjų miestų (geografiškai ir savo dydžiu artimiausiuose Šiauliuose 2022 m. apsilankė 1,6 karto daugiau vietos turistų (20 864), Klaipėdoje – 11,2 karto (141 499), Kaune – 12,6 karto (158 962), Vilniuje – 30,6 karto daugiau turistų (387 250)), kas rodo, kad iš esmės Panevėžys nėra patrauklus turistams. 2020 m. atlikta erdvinė kultūros paslaugų tinklo analizė parodė, kad mieste trūksta aukšto lygio muziejų⁵, 2022 m. vasarą atliktoje apklausoje dėl miesto vizualinio identiteto kūrimo net 56,5 proc. respondentų teigė, kad miestas labiau stokoja kultūrinių veiklų nei pasižymi jų gausa (22,1 proc.).⁶ Tai rodo nepakankamą kultūros paslaugų pasiūlą ir atitinkamai lemia menką kultūrinį matomumą, kuris savo ruožtu turi įtakos bendram miesto įvaizdžiui ir patrauklumui. Nors mieste pradėtas įgyvendinti Stasio Eidrigevičiaus menų centro (toliau – SEMC) projektas, kuris iš dalies sprendžia minėtą problemą, tačiau projekto II etapas, kuriame numatyta įrengti naujas renginių ir ekspozicijų erdves, meno kūrinių archyvą, fondų-saugyklą, meno skaityklą ir mediateką, nėra baigtas, todėl sąlygos naujoms kultūrinėms paslaugoms teikti vis dar nėra sudarytos.

¹ Patvirtinta Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. 1-340 „Dėl 2023–2029 m. Panevėžio miesto tvarios plėtros strategijos patvirtinimo“;

² Panevėžio miesto darnaus judumo planas, II tomas. Teminių dalių analizė. <https://www.panevezys.lt/download/78007/ii-tomai.pdf>, 71–72 psl.

³ Tvarios Panevėžio miesto plėtros strategija, 2022, 57 psl.

⁴ Tvarios Panevėžio miesto plėtros strategija, 2022, 57 psl.

⁵ Erdvinė kultūros paslaugų tinklo analizė, 2020, 25 psl.

⁶ <https://www.vizijapaneveziui.lt/ziniasklaida/kuriame-nauja-miesto-vizualini-identiteta>

Miesto reprezentatyvumui itin svarbus ir bendras miesto centro įvaizdis. 2022 m. miestiečių apklausos duomenimis, miesto istorinė ir centrinė dalys yra antroje vietoje po gamtinių teritorijų, kurias miesto svečiams dažniausiai rodo panevėžiečiai.⁷ Miesto centro ir jo prieigų reprezentatyvumas nėra pakankamas – centrinėje miesto dalyje vis dar nėra baigti investicijų projektai, įskaitant vieną pagrindinių reprezentacinių vietų – autobusų stotį ir Laisvės aikštės prieigas, kurie itin reikšmingi didinant miesto patrauklumą. Plano Priemone bus investuojama į miesto centrą ir jo prieigas, siekiant sukurti patrauklias ir įtraukias viešąsias erdves, kurios būtų pritaikytos miesto gyventojų ir svečių poreikiams. Plano Priemonės veiksmais taip pat bus siekiama įvairesnių kultūrinių paslaugų prieinamumo.

Siekiant tenkinti identifikuotus tikslinės grupės poreikius bei mažinti regiono problemos „Žemas investicinis patrauklumas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančio verslo plėtrai“ mastą, numatoma:

- pritaikyti viešąsias erdves aktyviam laisvalaikiui ir kitoms socialinėms veikloms, įgyvendinant projektus „Šiaurinėje „Ekran“ marių pusėje esančios teritorijos atgaivinimas sukuriant rekreacinę erdvę“, „Rekreacinės erdvės sukūrimas atgaivinant Berčiūnų miško parką“ bei „Molainių filtracijos laukų ir šalia esančių teritorijų konversija, pritaikant daugiatisliam naudojimui“;

- didinti miesto centro ir jo prieigų reprezentatyvumą, įgyvendinant projektus „Laisvės aikštės prieigų humanizavimas“ bei „Panevėžio miesto autobusų stoties prieigų urbanizuotos teritorijos konversija į žaliąją erdvę ir reikalingos susisiekimo infrastruktūros modernizavimas“;

- didinti kultūrinį matomumą ir plėsti kultūros paslaugų pasiūlos įvairovę įgyvendinant projektą „Stasio Eidrigevičiaus menų centro (toliau – SEMC) rekonstrukcija pritaikant teikti naujas kultūros paslaugas“;

- pritaikyti viešąją infrastruktūrą viešosioms paslaugoms teikti įgyvendinant projektą „Esamo Panevėžio miesto autobusų stoties pastato ir infrastruktūros konversija, pritaikant ją gyventojų ir atvykstančiųjų aptarnavimui teikiant viešąsias paslaugas susisiekimo, turizmo informacijos ir verslo informacijos srityse“;

- mažinti pramoninių ir komercinių teritorijų susisiekimo infrastruktūros netolygumus įgyvendinant projektą „Panevėžio miesto pramoninių ir komercinių teritorijų pasiekiamumo gerinimas“.

Šiaurinėje „Ekran“ marių pusėje esančios teritorijos, Berčiūnų miško parko atgaivinimas bei Molainių filtracijos laukų ir šalia esančių teritorijų konversija – projektai, susiję su gamtinių teritorijų – rekreacinių erdvių revitalizacija arba pertvarkymu. Panevėžio miesto gamtiniai išteklių riboti, todėl didesnės želdynų teritorijos kartu yra ir didžiausią rekreacinį potencialą turinčios gamtinės erdvės. Atskirieji želdynai Panevėžio mieste užima 342,71 ha plotą, daugiausia želdynų yra abipus Nevėžio upės, prie rytiniame miesto pakraštyje esančių „Ekran“ marių ir miesto centre. „Ekran“ marios, esančios rytiniame miesto pakraštyje, yra viena didžiausių rekreacinį potencialą turinčių teritorijų. 2023 m. baigta sutvarkyti pietinė „Ekran“ marių pakrantė. Teritorijoje įkurtos aktyvaus ir ramaus poilsio zonos, pėsčiųjų ir dviračių takas, kuris apjungia sporto ir poilsio infrastruktūros elementus. Tačiau šiaurinė „Ekran marių“ dalis, kurioje yra vienintelis oficialus paplūdimys Panevėžyje, nėra sutvarkyta: neužtikrinamas sklandus teritorijos pasiekiamumas (nėra tinkamos automobilių stovėjimo aikštelės, nėra nutiestų dviračių ir pėsčiųjų takų, kuriais būtų galima pasiekti teritoriją), trūksta bazinės infrastruktūros elementų. Priėjimai prie vandens yra nesaugūs, nepritaikyti asmenims su negalia, paplūdimys neatitinka šiuolaikinių standartų, neįrengta apšvietimo sistema, nėra

⁷ [Tvarios Panevėžio miesto plėtros strategija](#), 2022, 57 psl.

sąlygų saugiai į vandenį nuleisti vandens priemonės, trūksta vaikų žaidimo, aktyvaus sporto aikštelių, poilsio zonų ir kt. Savivaldybei 2019 m. išpirkus iš privačių asmenų daugiau kaip 2,2 ha teritorijos, atsirado galimybė teritoriją atgaivinti. Sutvarkytos erdvės sudarys vientisą Panevėžio miesto Nevėžio upės pakrantės vaizdą, susijungiantį į bendrą kompleksinę visumą. Sutvarkyta viešoji erdvė prisidės prie gyventojų gyvenamosios aplinkos patrauklumo didinimo, gyventojų aktyvumo skatinimo, miesto įvaizdžio gerinimo bei verslo plėtros ir investicijų skatinimo.

Berčiūnų miško parko dalis (55,44 ha) yra vakariniame Panevėžio miesto pakraštyje. Berčiūnų miškas patenka į Sanžilės kraštovaizdžio draustinio ribas. Želdyno teritoriją riboja Nevėžio upė, Sanžilės kanalas ir geležinkelio bėgiai. Berčiūnų miško parkas nuo seno yra vienas pagrindinių rekreacinių traukos objektų (tai oficiali Panevėžio miesto tylioji viešoji zona), kurį mėgsta tiek Panevėžio miesto, tiek ir Panevėžio rajono gyventojai. Teritorijoje yra nacionalinės reikšmės paminklas - Berčiūnų pilkapynas, veikia Berčiūnų ateitininkų vasaros stovykla. Atviros proskynos šalia Sanžilės kanalo – populiar vandens pramogų vieta, tačiau neatitinka saugos reikalavimų, šalia jų nėra tinkamų sanitarinių įrenginių, persirengimo kabinų, šiukšliadėžių. Kurorto g. asfalto danga susidėvėjusi, nėra atskirti pėsčiųjų, dviratininkų ir automobilių srautai, susisiekimo infrastruktūrai reikalingas atnaujinimas. Esamos vaikų žaidimų ir sporto aikštelės yra arba su susidėvėjusia danga arba be dangos, o inventorių nėra saugus naudoti. Visoje parko teritorijoje trūksta nuoseklaus apšvietimo, mažosios architektūros ir vietokūros objektų bei nuorodų ir informacinių stendų. Miškingoje teritorijoje reikalingas miško valymas nuo invazinių ir menkaverčių augalų ir krūmynų, siekiant atskleisti ir puoselėti ekologinę įvairovę bei sudaryti sąlygas ją pažinti lankytojams. Nevėžio upės slėnis, einantis pietinėje parko pusėje, turi išraiškingus vingius ir slėnius, tačiau dėl nesukurtos pažintinės infrastruktūros teritorija daugumai lankytojų nematoma. Parko atnaujinimas prisidės prie aktyvaus poilsio ir rekreacinių veiklų Panevėžio mieste vystymo, papildomų laisvalaikio galimybių kūrimo, skatins bendruomenės įsitraukimą ir socialinę sanglaudą, aktyvų gyvenimo būdą. Pagerintas kraštovaizdis ir buveinių atkūrimas, prisidės prie biologinės įvairovės išsaugojimo ir ekosistemų būklės gerinimo. Šios teritorijos vystymo lūkestis – išskirtinai žalio charakterio miško parkas, gyvybinga ir atspari teritorija, atitinkanti šiuolaikinės kraštovaizdžio architektūros tendencijas, atliepianti skirtingus miesto gyventojų ir svečių poreikius, gerinanti bendrą gyvenimo kokybę ir skatinanti tvarų vystymąsi.

Molainių filtracijos laukai – tai pietvakarinėje miesto dalyje, tarp Molainių ir Kniaudiškių gyvenamųjų rajonų esanti 62,3 ha teritorija, kurioje 7 dešimtmečio pradžioje buvo įrengti ir iki 1979 m. naudoti nuotekų biologinio valymo filtracijos laukai. Į Molainių filtracijos laukus buvo pumpuojamos miesto gyventojų buitinės nuotekos ir Panevėžio miesto metalo apdirbimo įmonių nutekamieji vandenys, kurių sudėtyje buvo sunkiųjų metalų. 2010 m., atlikus ekologinius tyrimus, nustatyta, kad filtracijos laukuose gerokai viršijama leistina tarša kadmiu, variu, nikeliumi, chromu ir cinku. 2011–2014 m. Molainių buvusių filtracijos laukų rekultivavimo projekto, skirto sumažinti požeminių ir paviršinių vandenų taršą, metu buvo parengtas teritorijos sutvarkymo planas, kuriame numatyta teritoriją apšodinti plačialapių medžių mišku. Projekto metu buvo pašalintos buvusios išvartos, medžiai, krūmai ir kelmiai, komunalinės ir statybinės atliekos, išvalyti ir sutvarkyti melioracijos kanalai, išlyginti apsauginiai pylimai. Teritorija giliai suarta, išlyginta ir apsėta žolių mišiniu, o labiausiai užterštose zonose pasodinta daugiau nei 190 000 juodalksnių sodinukų, kurie traukia iš žemės sunkiuosius metalus taip valydamis dirvožemį. Molainių filtracijos laukuose taikomas aplinkai nekenksmingas dirvožemio ir vandens valymo būdas – fitostabilizacija (tai tvarus ir ekonomiškai efektyvus sprendimas, nes sukurta augalais grindžiama valymo sistema reikalauja

minimalios priežiūros ir gali efektyviai veikti daugelį metų, teikdamos nuolatinę naudą aplinkai be intensyvaus įsikišimo). Anksčiau užterštoje teritorijoje vėl atsiranda augalija, didėja biologinė įvairovė ir skatinamas ekosistemų kūrimasis. Nepaisant vietos unikalumo, teritorija nėra išvystyta, neišnaudojamas potencialas sujungti išskirtinę teritoriją, jos kraštovaizdį ir turizmą. Šiuo metu teritorijoje vykdoma tik palaikomoji priežiūra – šienaujama žolė, melioracijos grioviai, įrengtos priešgaisrinės apsaugos juostos. Nesutvarkyta teritorija blogina gyvenamosios aplinkos kokybę – šalia išsidėsčiusių gyvenamųjų namų rajonų gyventojai neturi galimybės naudotis savo artimoje gyvenamojoje aplinkoje esančios žaliosios erdvės kaip bendruomenės susibūrimo ir poilsio vietos potencialu. Planuojamu įgyvendinti projektu siekiama pertvarkyti ir įveikinti Molainių filtracijos laukus. Sukūrus reikalingą infrastruktūrą, teritorija bus pritaikyta visuomenės poreikiams ir atverta Panevėžio miesto gyventojams bei miesto svečiams. Toliau bus stiprinama biologinė įvairovė, bus sukurta rekreacinė infrastruktūra (įskaitant mažosios architektūros elementus). Buvusi užteršta teritorija toliau bus želdinama skatinant tolimesnį jos valymą ekologiniais būdais ir vystoma kaip edukacinė viešoji erdvė su informacine infrastruktūra, kurioje galima susipažinti su miesto vandentvarkos istorija, bioįvairovės ir ekologijos temomis, taip didinant informuotumą ir skatinant aplinkosauginį sąmoningumą.

Stasio Eidrigevičiaus menų centras (toliau – SEMC) bus naujos kartos muziejus, šiuolaikinio meno, kultūrinio dialogo, kūrybinių industrijų ir edukacijų erdvė. Siūlomas projektas yra nuosekli SEMC kūrimo tąsa, t. y., II-sis jo etapas. Dėl nuolat kintančių kultūros formų ir turinio bei sparčios technologinės pažangos racionalu maksimaliai pritaikyti kuriamą kultūros objektą kuo įvairesnėms kultūros paslaugoms teikti. Būtina išnaudoti centro potencialą, sukurti palankias sąlygas profesionalaus meno vystymuisi ir sklaidai per infrastruktūros plėtrą, kad būtų pagerinta lankytojų patirtis ir padidintas veiklos efektyvumas. Panevėžio mieste išlieka universalių erdvių, pritaikytų oficialiems susitikimams, konferencijoms ir kitiems panašaus pobūdžio renginiams, stoka. Tam dažniausiai naudojamos Panevėžio dailės galerijos patalpos, bet jų nepakanka, todėl papildoma reprezentatyvi, šiuolaikiška renginių erdvė yra itin svarbi ne tik praktine, bet ir miesto įvaizdžio prasme. Planuojamas rekonstruoti pastatas bus skirtas meno kūrinių eksponavimui, archyvavimui, saugojimui, todėl ypatingas dėmesys bus skiriamas inžineriniams, įrangos sprendiniams. Atsižvelgiant į skirtingų meno kūrinių specifiką, pastate reikalingos mišrios meno kūrinių saugojimo vietos, kuriose kartu galėtų būti saugomi skirtingo profilio darbai, tačiau šiuo metu dar ne visos saugyklos yra tam pritaikytos. Taip pat dar ne visos ekspozicinės erdvės pritaikytos funkciškai, sukuriant ne tik fizinę apsaugą, bet ir tam tikras stabilias aplinkos sąlygas. Saugios ekspozicinės erdvės yra susijusios ne tik su institucijos reputacija atsakingai saugoti patikėtus meno kūrinius, bet yra būtina teisinė sąlyga priimant skolintus vertingus meno kūrinius. Tik tokiu būdu galima tikėtis plėtoti kultūrinę diplomatiją, bendradarbiavimą ir mainus su kitomis kultūros institucijomis. Dėl neįrengtos meno skaityklos ir mediatekos, skaitmeninio meno kūrinių archyvo trūkumo, šiuo metu nėra sudarytos patogios prieigos sąlygos atlikti mokslinius tyrimus, studijuoti ir tyrinėti su menu susijusias temas ir kitaip naudoti turimus išteklius. Tai taip pat riboja didesnio bendruomenės įsitraukimo ir dalyvavimo galimybes, apsunkina edukacinių programų, praktinių užsiėmimų, paskaitų ir seminarų įvairiomis su menu susijusiomis temomis rengimą, parodų planavimo, kuravimo ir kolekcijų valdymo, bendradarbiavimo su kitomis kultūros institucijomis procesus. Projektu siekiama įtvirtinti SEMC kaip atvirą ir optimaliai lankytojų poreikiams pritaikytą objektą. Siekiama padidinti SEMC pastato funkcionalumą sudarant sąlygas vykdyti didesnės apimties esamas ir papildomas naujas kultūrines veiklas, praturtinant jo siūlomą edukacinę, kultūrinę ir meninę patirtį. Būtina pasitelkti inovacijas, interaktyvias priemones,

kad būtų palaikomas konkurencingumas kultūros sektoriuje. SEMC turi išlikti patrauklus ir aktualus lankytojams ir skatinti kultūrinio turizmo augimą.

Laisvės aikštė yra pagrindinė miesto susitikimų, renginių ir laisvalaikio erdvė. Tai miesto branduolys, į kurį patenka ir Panevėžio miesto istorinė dalis su didžiausiu tankumu bei miesto identitetą formuojančiais pastatais, erdvėmis ir kultūros objektais. Istoriškai susiformavęs miesto centras turi ir išvystytą komercinį patrauklumą – aplink Laisvės aikštę telkiasi smulkios veiklos ir paslaugos. Nors 2021 m. baigtas Laisvės aikštės rekonstrukcijos projektas, kuriuo atnaujintas centrinės dalies įvaizdis ir sukurta dar daugiau svarbių lokalių erdvių, Laisvės a. prieigos dar nėra pilnai atnaujintos – jos nėra patrauklios dėl fizinio infrastruktūros susidėvėjimo, nepakankamo pritaikymo kasdieniam lankymui. Dalies Respublikos g., T. Moigio, Birutės, Š. Mero, Panevėžio Bataliono, A. Kisino gatvių, vedančių į tokius kultūros objektus kaip Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, Panevėžio miesto dailės galerija, Panevėžio kraštotyros muziejus ir SEMC, dangos ir esami inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai – yra susidėvėję, infrastruktūra nėra pritaikyta asmenims su negalia, trūksta mažosios architektūros elementų, o esami yra fiziškai pasenę, šalia minėtų gatvių esančios viešosios erdvės neatnaujintos ir neatitinka miesto gyventojų, verslo subjektų ir miesto svečių poreikių. Planuojamu įgyvendinti projektu siekiama stiprinti Laisvės a. prieigas ir kurti jas kaip traukos centrą. Gerinant fizinės aplinkos kokybę siekiama teritorijai suteikti naujas funkcines bei estetines savybes, padidinti jos patrauklumą. Humanizuojant Laisvės a. prieigas bus siekiama pirmenybę suteikti pėsčiųjų bei alternatyvias transporto priemonės automobiliams besirenkančių žmonių poreikiams bei saugumui. Tokiu būdu bus kuriama sveikesnė, įtraukesnė ir tvaresnė miesto aplinka.

Autobusų stoties prieigų konversijos projekto tikslas – esamos autobusų stoties manevravimo aikštelės pertvarkymas įrengiant žaliąją erdvę ir modernizuojant teritorijai pasiekti reikalingą viešąją infrastruktūrą. Autobusų stoties prieigos vienas iš pagrindinių objektų, formuojančių miesto įvaizdį. Autobusų stoties ir jos prieigų teritorija pasižymi itin dideliu žmonių srautu, šioje zonoje ar greta jos veikia dalis viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų, yra daug smulkių paslaugų ir prekybos sektoriaus įmonių. 1980 m. įrengta dabartinės stoties autobusų manevravimo aikštelė niekada nebuvo atnaujinta, todėl yra pasenusi ir fiziškai nusidėvėjusi. Pastačius naująją Panevėžio miesto autobusų stotį, ši aikštelė taps visiškai nefunkcionaliai, todėl prasminga šią teritoriją pertvarkyti. Miesto gamtiniai ištekliai yra riboti todėl manevravimo aikštei tapus nebereikalinga siūloma ją pertvarkyti į žaliąją erdvę. Statant naująją stotį buvo panaikinta anksčiau buvusi žalią zona Savanorių a., todėl svarbu kompensuoti šiuos nuostolius įrengiant naują viešąją erdvę, taip be kita ko miesto centre mažinant nepralaidžios asfalto dangos ir žaliųjų erdvių santykį. Planuojamu projektu numatoma užtikrinti sklandų šios teritorijos pasiekiamumą ir integraciją su miesto susisiekimo infrastruktūra. Aplinkinių gatvių dangos ir kiti inžineriniai statiniai susidėvėję, nepritaikyti asmenims su negalia, nusidėvėjusią infrastruktūrą sudėtinga prižiūrėti. Teritorijoje nėra tinkamų pėsčiųjų ir dviračių takų, nors ją kerta svarbiausios Panevėžio miesto ir regiono dviračių trasos. Teritorijai pasiekti nėra sudarytų tinkamų sąlygų rinktis darnaus judėjimo būdus. Taip pat trūksta mažosios architektūros elementų, o apšvietimo sistema neefektyvi ir neekonomiška. Buvusios manevravimo aikštelės paskirties pakeitimas į patrauklesnę ir funkcionalesnę erdvę bei aplinkos atnaujinimas padės atgaivinti teritoriją ir pagerinti jos bendrą įvaizdį. Pertvarkymas į žaliąją erdvę gerins oro kokybę, mažins triukšmą, išplės poilsio galimybes, gerins vizualinį teritorijos kraštovaizdžio patrauklumą bei prisidės prie tvaresnės ir gyvybingesnės miesto aplinkos kūrimo. Pertvarkyta teritorija taps patrauklesnė investicijoms ir ekonominei veiklai.

Panevėžio miesto gyventojai ir svečiai itin neigiamai vertina Panevėžio autobusų stoties pastatą, esantį adresu Savanorių a. 5. 1961 m. pastatytas pastatas yra pasenęs, nusidėvėjęs ir nepritaikytas šiuolaikiniams Panevėžio miesto gyventojų bei lankytojų poreikiams. 2012 m. atliktas paprastas remontas pastato būklės ženkliai nepagerino: trūksta vietų tiesioginei autobusų stoties veiklai (per maža laukiamoji salė, siuntų skyrius ir pan.), pastatas išlieka nefunkcionalus ir neefektyviai valdomas. Projektu planuojama šio pastato ir infrastruktūros konversija sudarant sąlygas teikti viešąsias paslaugas susisiekimo, turizmo informacijos ir verslo informacijos srityse. Miesto bendruomenės turės galimybę naudotis dalimi patalpų. Įgyvendinus projektą, miestiečiams, miesto svečiams, turistams, verslo subjektams skirtos susisiekimo, turizmo informacijos ir verslo informacijos paslaugos bus koncentruotos vienoje vietoje, centrinėje miesto dalyje. Taip bus patobulintas viešųjų paslaugų prieinamumas, teikimo efektyvumas ir kokybė. Kartu tai leis tikėtis geresnio klientų aptarnavimo, didesnio lankytojų skaičiaus, didės informuotumas ir reprezentatyvumas, bus prisidedama prie turizmo sektoriaus gyvybingumo ir investicinio patrauklumo augimo.

Viena pagrindinių miesto pramoninės zonos susisiekimo arterijų – S. Kerbedžio gatvė, esanti Panevėžio miesto šiaurinėje dalyje šalia geležinkelio vėžės. Ja vyksta susisiekimas su kitomis pagrindinėmis miesto pramonės ir sandėliavimo teritorijų gatvėmis (Pušaloto g., Janonio g., Tinklų g., Elektronikos g. ir kt.). S. Kerbedžio gatvės prieigose dirba pakankamai didelė Panevėžio m. gyventojų dalis: rekvizitai.lt duomenimis, šioje gatvėje yra įsikūrusios 28 įmonės, turinčios daugiau nei 2 darbuotojus (tarp jų yra ir įmonių, turinčių 100-550 darbuotojų). Nepaisant gatvės svarbos, viešojo infrastruktūra joje yra pasenusi ir nekokybiška: nėra įrengtų pėsčiųjų ir dviračių takų, neatnaujinti šaligatviai (jų danga nusidėvėjusi ir deformuota), trūksta papildomų inžinerinių eismo saugumą užtikrinančių priemonių, mažosios architektūros elementų, nesuformuoti želdynai. Itin trūksta parkavimo aikštelių, neįgalųjų vietų, neatnaujintos viešojo transporto stotelės. S. Kerbedžio g. yra viena iš miesto gatvių, kurioje fiksuojamas didžiausias transporto triukšmas Panevėžio mieste. Šios gatvės infrastruktūros atnaujinimas svarbus ir dėl aplinkos oro kokybės gerinimo. Projektu planuojama modernizuoti S. Kerbedžio g. (nuo Nemuno g. žiedo iki Tinklų g.) susisiekimo infrastruktūrą – atnaujinti ir plėsti dviračių ir pėsčiųjų takus, įrengti mažosios architektūros elementus, sutvarkyti aplinką, įrengti parkavimo aikšteles, neįgalųjų vietas, atnaujinti esamas aikšteles ir viešojo transporto stoteles bei įrengti kitus kuriamai infrastruktūrai reikalingus elementus. Tokiu būdu bus skatinamas miesto ekonominis vystymasis, užtikrinantis miesto gyventojams didesnę užimtumą bei geresnę gyvenimo kokybę.

Vertinant Panevėžio miesto ir regiono demografinius ir geopolitinius pokyčius (Panevėžio miesto gyventojų skaičius 2017–2023 m. sumažėjo 4,2 proc., Panevėžio regione – 7,5 proc.), tikėtina, kad tikslinės grupės nesikeis, ir jų poreikiai išliks panašūs. Vertinant Panevėžio miesto gyventojų bei visuomenės senėjimo tendencijas (demografinės senatvės koeficiento metų pradžioje Panevėžio m. sav. pakito nuo 164 asmenų 2019 m. iki 188 asmenų 2023 m., šalyje nuo 131 asmens 2019 m. iki 134⁸ asmenų 2023 m.), tikėtina, kad didės poreikis ieškoti naujų sprendimų, užtikrinančių vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo kokybę ir judumą. Oficialios ilgalaikės gyventojų skaičiaus prognozės atskiriems miestams nėra pateikiamos, todėl prognozė Panevėžio miestui skaičiuota apytiksliai, remiantis Eurostat pateikiamos Panevėžio regiono gyventojų prognozės tendencijomis⁹, darant prielaidą, kad miesto tendencijos yra artimos viso regiono tendencijoms. Eurostat duomenimis, vertinant 2023-2033

⁸ <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=3173d822-285d-42ec-92af-b0ef53a2bd80> ;

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/proj_19rp3_custom_8367403/default/table?lang=en ;

metų laikotarpį, Panevėžio regiono gyventojų skaičius kasmet vidutiniškai sumažės 3708 gyventojais. Tai atitinka beveik 2 proc. (1,999677482 proc.) gyventojų skaičiaus mažėjimą kasmet. 2023 m. pradžioje Panevėžio miesto nuolatinių gyventojų skaičius siekė 87 395 asmenis¹⁰, tikėtina, kad 2033 m. Panevėžyje bus 69 916 gyventojų. Turistų skaičiaus tendencijos preliminarai apskaičiuotos remiantis VDA rodiklių duomenų bazėje pateikiamais duomenimis apie turistų iš Lietuvos skaičių Panevėžio apgyvendinimo įstaigose 2012-2022 laikotarpiu¹¹. 2012-2016 m. vidutiniškai per metus mieste apsilankydavo 9509,4 turistų, 2017-2022¹² m. – 12881,4 turistų. Per 5 metus turistų skaičius padidėjo beveik 3400. Jei tokios tendencijos išliktų, 2033 m. mieste turėtų apsilankyti bent 19464 turistų vien iš Lietuvos. 2023 m. pradžioje Panevėžio mieste iš viso veikė 3 654 ūkio subjektai¹³. Šis skaičius nuo 2017 m. nėra buvęs žemesnis nei 3500, todėl tikėtina, kad ši tendencija išliks ir ateityje.

Ankstesnės investicijos. Ankstesnių investicijų Panevėžio mieste identifikuotoms problemoms išspręsti nepakako, nes lėšų poreikis buvo ženkliai didesnis, nei skirtas finansavimas ES struktūrinių fondų lėšomis. Nepakankami savivaldybės turimi ištekliai bei ribotas finansavimas lėmė, kad ankstesnėmis investicijomis buvo pašalinta tik dalis savivaldybės teritorijoje identifikuotų problemų priežasčių.

Pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-R-904 „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ Panevėžio mieste buvo įgyvendinti šie projektai:

- J. Janonio gatvės (nuo Žiedo iki Savitiškio g.) prieigų sutvarkymas (Įgyvendinus projektą atnaujintos J. Janonio gatvės dalies prieigos, atnaujinant esamas ir įrengiant naujas automobilių stovėjimo aikšteles, įrengiant eismo saugumo priemones, atnaujinant apšvietimo sistemos tinklus, sutvarkant esamus želdynus ir formuojant naujus. Taip pat atnaujintas pėsčiųjų-dviračių takas nuo J. Janonio gatvės pro Plukių gatvę iki Kultūros ir poilsio parko pėsčiųjų tilto.);

- Kultūros ir poilsio parko modernizavimas, gerinant miesto gamtinę aplinką ir gyvenimo kokybę, skatinant lankytojų srautus, aktyvų laisvalaikį (Projekto įgyvendinimo metu nutiestas 4 km pėsčiųjų ir dviračių takas, rekonstruoti apšvietimo tinklai. Pašalinti menkaverčiai medžiai ir krūmai, papildomai pasodinta naujų, kai kur įrengtas medžių lajų apšvietimas, rekonstruoti/įrengti pėsčiųjų takai, įrengti dviračių stovai, šalia takų – gėlynai. Pasikeitė upelio aplinka – suformuota slėnio dauba su akmenų ir dekoratyvių augalų kompozicijomis, amfiteatro aikštelė bendruomenės renginiams. Performuota kalva, įrengiant apsaugos kalnelius. Želdynų erdvėje išdėstyti suoliukai – žaliosios klasės, kur galės vykti gamtos pažinimo pamokos vaikams. Sutvarkyta ir atverta Nevėžio pakrantė, įrengtos apžvalgos aikštelės, braidyklos zona, piknikų vietos su stalais, suoliukais ir stacionariomis kėpsninėmis. Atnaujinta mažoji architektūra – suolai, šiukšliadėžės, gėlinės ir kt. Sporto aikštelės: krepšinio/futbolo, gimnastikos (treniruoklių), mankštų, netradicinių sporto šakų. Sveikatingumo takas, kelios vaikų žaidimų aikštelės. Beveik 4800 kv. m pagrindinėje vaikų žaidimo zonoje atsirado apie 70 (laipynės, čiuožyklos, sūpynės, tinklinės piramidės, spyruokliukai ir kt.) įrenginių. Įrengta nauja šunų vedžiojimo aikštelė su apšvietimu. Atnaujintas viso parko apšvietimas, suremontuoti Nemuno ir Parko g. dalių šaligatviai, atsirado daugiau automobilių stovėjimo vietų.);

- Nevėžio upės ir pakrančių sutvarkymas (atkarpa nuo Stoties g. tilto iki Nemuno g. tilto) (Įgyvendinus projektą teritorijoje atliktas buvusių pėsčiųjų-dviračių takų rekonstravimas ir trūkstančių

¹⁰<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=ae3e33f-b913-4e04-8c5e-e94160f68dff#/> ;

¹¹<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=869df29a-44b1-42a4-a926-e944f0d5bb4c#/> ;

¹² 2020 m. į skaičiavimus neįtraukti dėl karantino apribojimų;

¹³ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=25d7258d-cca8-4817-b0c8-d98eb00c2653#/> ;

įrengimas, tilto laiptų atnaujinimas, autobusų stotelės paviljono įrengimas, krantinės, pritaikytos valčių nuleidimui į upę, įrengimas ir prie krantinės esančios aikštelės dangos remontas, lauko gimnastikos aikštelės (pritaikytos ir neįgaliesiems) įrengimas, šunų vedžiojimo aikštelės įrengimas, takų apšvietimo tinklų įrengimas ir rekonstravimas, poilsio vietų, suoliukų, šiukšlių dėžių, dviračių stovų įrengimas.);

- Nepriklausomybės aikštės ir jos prieigų sutvarkymas (Įgyvendinus projektą atliktas pėsčiųjų-dviračių takų rekonstravimas, aikštės dangos atnaujinimas, fontano ir želdynų atnaujinimas, mažosios architektūros elementų įrengimas, apšvietimo atnaujinimas ir įrengimas.);

- Jaunimo sodo sutvarkymas (Įgyvendinus projektą sutvarkytas Jaunimo sodas, A. Jakšto g. skveras ir Maironio alėja, pertvarkyti želdiniai, atnaujinti/įrengti mažosios architektūros elementai, pėsčiųjų ir dviračių takai, apšvietimas, vaikų žaidimo ir sporto aikštelės, viešasis tualetas. Sukurta kokybiška laisvalaikio bei užimtumo erdvė miesto bendruomenės reikmėms.);

- Laisvės aikštės ir jos prieigų kompleksinis sutvarkymas (Įgyvendinant projektą atnaujinta Laisvės aikštės danga, fontanas, želdiniai, vaikų žaidimo aikštelės, įrengtos poilsio zonos, terasos, mažosios architektūros elementai, atnaujinti pėsčiųjų ir dviračių takai, šaligatviai, apšvietimas, lietaus nuotekų tinklai (Laisvės a., Vasario 16-osios, Elektros, Klaipėdos, Vilniaus, Respublikos g., P. Plechavičiaus skvere), atnaujinta gatvių danga (Respublikos, Klaipėdos g.), automobilių stovėjimo aikštelė (Elektros g.), įrengtos eismo saugumo priemonės, mažoji architektūra.);

- Panevėžio senvagės teritorijos kompleksinis sutvarkymas (Projekto įgyvendinimo metu įrengti nauji ir atnaujinti buvę dviračių ir pėsčiųjų takai, mažosios architektūros elementai, sporto aikštelės, vaikų žaidimo aikštelės, poilsio ir apžvalgos aikštelės, suformuotas tvenkinyje esančios salos reljefas, įrengti tiltai į salą, pašalinti menkaverčiai medžiai ir krūmai, atnaujinti želdynai, suformuoti krūmų masyvai, atnaujinta tvenkinio pakrantė, įrengti apšvietimo, lietaus nuotekų, vandentiekio tinklai, saugumui užtikrinti įrengtos vaizdo stebėjimo kameros. Projektas įgyvendintas 2023 m.);

- Skaistakalnio parko ir jo prieigų sutvarkymas (Įrengti nauji ir atnaujinti buvę dviračių ir pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, mažosios architektūros elementai (suoliukai, šiukšliadėžės, dviračių stovai, stendai), 2 vaikų žaidimo aikštelės, 2 sporto aikštelės, sutvarkyta estrados aikštelė įrengiant iš abiejų pusių apžvelgiamą amfiteatrą su poilsio aikšte ant šlaito, sutvarkytos tvenkinių pakrantės bei Žagienio upelio slėnis, įrengiant braidyklas į Nevėžį bei priėjimus prie Žagienio upelio, atkurti ir įrengti nauji želdynai, rekonstruotas pėsčiųjų tiltas per Nevėžio upę, įrengti 2 tilteliai per tvenkinius ir upelį, automobilių stovėjimo aikštelė, įrengtos vaizdo stebėjimo kameros.);

- Teritorijos prie „Ekranų“ marių konversija, pritaikant ją aktyviam poilsiui, užimtumui ir vietos verslo skatinimui (Projekto įgyvendinimo metu pašalinti menkaverčiai medžiai ir krūmai, papildomai pasodinta medžių ir dekoratyvių krūmų, įrengti nauji ir atnaujinti buvę pėsčiųjų ir dviračių takai (dviračių trasos atkarpa nuo Pajuostės pl. tilto iki tilto per Nevėžio upę J. Biliūno gatvėje);, sutvarkyta ir atverta Nevėžio upės pakrantė, įrengiant priėjimus prie upės (maudykles, braidykles), sukurta ramaus ir aktyvaus poilsio bei vandens pramogų infrastruktūra (vaikų žaidimų aikštelės, treniruokliai, sporto žaidimų aikštelės, šunų išvedžiojimo aikštelė, prieplauka, valčių nuleidimo vieta), užtikrintas patogus susisiekimas ir parkavimas, įrengtas apšvietimas ir mažosios architektūros elementai (šiukšlių dėžės, suoliukai, dviračių stovai);

Pagal 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ konkursinę priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-K-306 „Modernizuoti viešąją ir privačią kultūros infrastruktūrą“ buvo finansuotas projektas „Stasio Eidrigėvičiaus menų centro Panevėžyje įkūrimas modernizuojant viešąją kultūros infrastruktūrą“. Projekto įgyvendinimo metu įrengta I aukšto atvira erdvė su infocentru ir parduotuve-meno knygynu, sanitarinėmis, pagalbinėmis bei ūkinėmis patalpomis. II aukšte –

edukacinės erdvės. III aukšte – ekspozicijų salė su numatoma nuolatine S. Eidrigėvičiaus kūrinių ekspozicija, sanitarinėmis patalpomis ir holu. IV aukšte – keičiamų ekspozicijų salė, sanitarinės patalpos. Antstatas – stogas pritaikytas apžvalgos aikštelei, ekspozicijoms ir kameriniams renginiams. Rūsyje erdvus vestibulis, rūbinė, sanitariniai mazgai, meno kūrinių saugykla ir archyvas, darbuotojų, ūkinės, inžinerinės, pagalbinės, sandėliavimo, dirbtuvių patalpos, požeminė automobilių stovėjimo aikštelė.

Apibendrinimas. *Sprendžiant regiono problemą „Žemas investicijos patrauklumas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančio verslo plėtrai“ bei giluminę jos priežastį „Nepakankamas regiono centro matomumas ir patrauklumas pritraukiant jaunas šeimas ir talentus“, bus investuojama į Panevėžio miesto pramoninių ir komercinių teritorijų pasiekiamumo gerinimą, sąlygų kultūros paslaugų įvairovei didėti sudarymą bei viešųjų erdvių pritaikymą socialinėms veikloms. Priemonės veiklomis bus įgyvendinti 8 integruoti teritorinio vystymo projektai. Planuojamais įgyvendinti projektais bus sukurta arba atkurta 810 812 m² atvirų erdvių miesto teritorijoje, rekonstruotas 1770 m² pastatas, sukurta arba atkurta 11,98 ha teritorijos, naudojamos ekonominei veiklai, rekultivuota 7,23 ha žemės, kuri baigus įgyvendinti projektus bus naudojama žaliesiems plotams, ekonominei arba kitai paskirčiai. Numatomas metininis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius – 41 000 vartotojų per metus. Planuojamais Priemonės projektais taip pat bus sukurta arba atkurta 20,65 ha miesto teritorijos, kuri įgyvendinus projektų veiklas, bus naudojama ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai.*

Projektais bus prisidedama prie 2022–2030 metų Regionų plėtros programos (toliau – RPP) poveikio rodiklių „Gyventojų užimtumo lygis (15–64 metų)“, „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus“ bei „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį, reikšmių siekimo. Siekiami esamos problemos sprendimo rezultatai leis prisidėti prie RPP nurodytų 1 problemos „Skirtingas regionų ekonominio augimo potencialas ir netolygi ekonomikos plėtra“ ir 2 problemos „Atskiriems regionams būdinga didesnė skurdo rizika ir socialinė atskirtis“ susijusių priežasčių pašalinimo ir šioms problemoms priskirtų poveikio rodiklių reikšmių siekimo.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Priemonės veiklų įgyvendinamo teritorija – Panevėžio miesto savivaldybė.

IV SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Priemonės pagrindimo aprašo II skyriuje nurodytos problemos giluminei priežastčiai šalinti, numatoma įgyvendinti:

1. veiklą „Pramoninių teritorijų pasiekiamumo didinimas Panevėžio mieste“, kurios investicinės kryptys atitinka regioninės pažangos priemonės Nr. 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairėse nurodytą finansuojamą veiklą Nr. 1.1 „Pramoninių ir (ar) komercinių teritorijų išvystymo netolygumų pašalinimas <...>“;

2. veiklą „Viešųjų erdvių pritaikymas socialinėms veikloms, kultūrinių paslaugų įvairovės, miesto reprezentacinių zonų patrauklumo didinimas“, kurios investicinės kryptys atitinka regioninės pažangos priemonės Nr. 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą,

darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gairėse nurodytas finansuojamas veiklas Nr. 1.1 „Urbanizuotų teritorijų pritaikymas daugiataksišiam naudojimui, jų atgaivinimas ir konversija <...>“ ir Nr. 1.2 „Viešųjų paslaugų infrastruktūros racionalus panaudojimas <...>“.

Nurodytos veiklos sudarys tinkamas sąlygas spręsti Plane nustatytos problemos giluminę priežastį, t. y., bus gerinamas Panevėžio miesto įvaizdis plečiant kultūros paslaugas, didinant matomumą ir gerinant miesto reprezentatyvumą, bus sudarytos sąlygos viešųjų paslaugų pasiūlos didėjimui ir pritaikytos socialinėms veikloms viešosios erdvės. Taip pat bus didinamas šiaurės vakarinėje Panevėžio miesto dalyje išsidėsčiusių pramoninių teritorijų pasiekiamumas.

Igyvendinant IV skyriuje nurodytas veiklas:

Galimi pareiškėjai: Panevėžio miesto savivaldybės administracija.

Galimi partneriai: Viešieji juridiniai asmenys, savivaldybių biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos ar savivaldybių įmonės, kurių savininkas ar dalininkas yra savivaldybė (-ės) ir kurioms savivaldybė (-ės) pavedė vykdyti viešąsias paslaugas.

Galimų pareiškėjų ir partnerių pasirinkimas nustatomas atsižvelgiant į Vietos savivaldos įstatyme numatytas savivaldybių savarankiškas funkcijas (6 straipsnio 38 p. „sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas“), Strategijoje nurodytus veiksmų vykdytojus (veiksmų partneriai nenurodomi) bei įvertinus faktinius projektų metu numatomo tvarkyti nekilnojamo turto savininkus ir / ar jo naudotojus.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Atsižvelgus į Vietos savivaldos įstatyme, ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas ir veiklas, kurios yra priskiriamos savivaldybių institucijoms, savivaldybių įstaigoms ar jų kontroliuojamiems juridiniams asmenims ir kuriomis tiesiogiai prisidedama prie pažangos priemonės įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo, Priemonės pagrindimo aprašo IV skyriuje nurodytoms finansuotinoms Priemonės veikloms, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 135.2 papunkčiu, numatomas projektų planavimo atrankos būdas.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Pagal Priemonę rengiamuose projektuose turi būti įvertinta ir laikomasi regioninės pažangos priemonės Nr. 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“

		finansavimo gairių ¹⁴ III skyriaus 4 dalyje bei regioninės pažangos priemonės Nr. 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinį zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairių ¹⁵ III skyriaus 4 dalyje nurodytų reikalavimų.
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Įgyvendinant Priemonės veiklų projektus nebus tiesiogiai prisidedama prie šio HP įgyvendinimo.
3.	Lygių galimybių visiems	Pagal Priemonę rengiamuose projektuose turi būti įvertinta ir laikomasi regioninės pažangos priemonės Nr. 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gairių III skyriaus 4 dalyje bei regioninės pažangos priemonės Nr. 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinį zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairių III skyriaus 4 dalyje nurodytų reikalavimų.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Priemonės „Panevėžio miesto tvari plėtra“ įgyvendinimu bus prisidedama prie 2022–2030 metų Regionų plėtros programos poveikio rodiklių „Gyventojų užimtumo lygis (15–64 metų)“, „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus“ bei „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ pasiekimo.

Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinį zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ bei regioninės pažangos priemonės Nr. 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gairėse nustatyta išankstinė sąlyga

„Patvirtintos teritorinės strategijos, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (Bendrujų nuostatų reglamento), 29 straipsnio reikalavimus ir patvirtintose regionų plėtros planų pažangos priemonėse yra numatytos veiklos šioms strategijoms įgyvendinti“

Išankstinė sąlyga laikoma įvykdyta, kai išpildomi minėtų regioninių pažangos priemonių finansavimo gairių 2.1.1–2.1.2 papunkčiuose nustatyti reikalavimai. 2023–2029 m. Panevėžio miesto tvarios plėtros strategija patvirtinta Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. 1–340 „Dėl 2023–2029 m. Panevėžio miesto tvarios plėtros strategijos patvirtinimo“. Regiono plėtros plano pažangos priemonėje LT-025-01-02-08 „Panevėžio miesto tvari plėtra“ planuojami projektais įgyvendinami Strategijos priede „Planuojamų 2023–2029 m. Panevėžio miesto tvarios plėtros strategijos įgyvendinimo veiksmų planas“ 1.2.3–1.2.5 bei 1.3.1–1.3.5 nurodytus veiksmus. Strategijos priede „Planuojamų 2023–2029 m. Panevėžio miesto tvarios plėtros strategijos

¹⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 1V-199;

¹⁵ Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 1V-188;

įgyvendinimo veiksmų planas“ veiksmus 1.1.1–1.1.6 įgyvendinantys projektai suplanuoti regiono plėtros plano pažangos priemonėje Nr. LT-025-05-01-04 „Darnus judumas Panevėžio mieste“, veiksmus 1.2.1–1.2.2 įgyvendinantys projektai suplanuoti regiono plėtros plano pažangos priemonėje Nr. LT025-03-01-01 „Švietimo paslaugų prieinamumo didinimas“.

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinios rodiklio reikšmės		Siektinios rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Pramoninių teritorijų pasiekiamumo didinimas Panevėžio mieste	P.B.2.0076	Integruoti teritorinio vystymo projektai, projektai	3 529 411,77	3 000 000,00	0 (2025)	1 (2029)	Rodiklis atitinka 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – IP) 5.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį. Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2025 m. nebus pasiektas produkto rodiklis. Skaičiuojant preliminarą galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Panevėžio miesto savivaldybė įgyvendins projektą pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė. Pažangos priemonės veiklai priskirtas rodiklis ir jo reikšmė yra perkelti iš Strategijos.

2. Viešųjų erdvių pritaikymas socialinėms veikloms, kultūrinių paslaugų įvairovės, miesto reprezentacinių zonų patrauklumo didinimas	P.B.2.0076	Integruoti teritorinio vystymo projektai, projektai	34 404 635,02	29 243 939,74	0 (2025)	7 (2029)	Rodiklis atitinka IP 5.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį. Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2025 m. nebus pasiektas produkto rodiklis. Preliminari siektina reikšmė nustatyta atsižvelgus į Panevėžio miesto savivaldybės numatomų įgyvendinti projektų / veiksmų suminį įgyvendintų projektų skaičių. Pažangos priemonės veiklai priskirtas rodiklis ir jo reikšmė yra perkelti iš Strategijos.
	P.B.2.0114	Atviros erdvės, sukurtos arba atkurtos miestų teritorijose, kvadratiniai metrai			0 (2025)	810 812 (2029)	Rodiklis atitinka IP 5.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį. Tarpinė rodiklio reikšmė nenustatoma atsižvelgiant į numatomus projektų įgyvendinimo terminus, t. y., daroma prielaida, kad iki 2025 m. nebus pasiektas produkto rodiklis. Preliminari siektina reikšmė nustatyta atsižvelgus į Panevėžio miesto savivaldybės numatomų įgyvendinti projektų / veiksmų suminį atvirų erdvių, sukurtų arba atkurtų miesto teritorijoje, plotą. Pažangos priemonės veiklai priskirtas rodiklis ir jo reikšmė yra perkelti iš Strategijos.

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	

1	2	3	4	5	6	7	8
R.S.2.3038	Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei veiklai, hektarai	0 (2020)	3 529 411,77	3 000 000,00	0 (2025)	11,98 (2029)	Rodiklis atitinka IP 5.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį. Tarpinė rodiklio reikšmė nenustatoma atsižvelgiant į numatomus projektų įgyvendinimo terminus. Preliminari siektina reikšmė nustatyta atsižvelgus į Panevėžio miesto savivaldybės numatomų įgyvendinti projektų / veiksmų suminį sukurtų arba atkurtų teritorijų, naudojamų ekonominei veiklai, plotą. Pažangos priemonės veiklai priskirtas rodiklis ir jo reikšmė yra perkelti iš Strategijos.
R.B.2.2052	Rekultivuota žemė, naudojama žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei arba kitai paskirčiai, hektarai	0 (2020)	34 404 635,02	29 243 939,74	0 (2025)	7,23 (2029)	Rodiklis atitinka IP 5.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį. Tarpinė rodiklio reikšmė nenustatoma atsižvelgiant į numatomus projektų įgyvendinimo terminus. Preliminari siektina reikšmė nustatyta atsižvelgus į Panevėžio miesto savivaldybės numatomų įgyvendinti projektų / veiksmų suminį rekultivuotos žemės, naudojamos žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei arba kitai paskirčiai, plotą. Pažangos priemonės veiklai priskirtas rodiklis ir jo reikšmė yra perkelti iš Strategijos.
R.S.2.3039	Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius, vartotojai per metus	0 (2020)			0 (2025)	41 000 (2029)	Rodiklis atitinka IP 5.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį. Tarpinė rodiklio reikšmė nenustatoma atsižvelgiant į numatomus projektų įgyvendinimo terminus. Preliminari siektina reikšmė nustatyta atsižvelgus į Panevėžio miesto savivaldybės numatomų įgyvendinti projektų / veiksmų suminį metinio konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičių per metus. Pažangos priemonės veiklai priskirtas rodiklis ir jo reikšmė yra perkelti iš Strategijos.
R.N.2. 5720	Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei, rekreacinei ar	0 (2020)			0 (2025)	20,65 (2029)	Rodiklis atitinka IP 5.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį. Tarpinė rodiklio reikšmė nenustatoma atsižvelgiant į numatomus projektų įgyvendinimo terminus. Preliminari siektina reikšmė nustatyta atsižvelgus į Panevėžio miesto savivaldybės

	turizmo paskirčiai, hektarai						numatomų įgyvendinti projektų / veiksmų suminių sukurtų arba atkurtų teritorijų, naudojamų ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai, plotą. Pažangos priemonės veiklai priskirtas rodiklis ir jo reikšmė yra perkelti iš Strategijos.
--	---------------------------------	--	--	--	--	--	--

Panevėžio regiono plėtros tarybos administracijos
direktorė

(parašas)

Kristina Udrienė

(vardas, pavardė)